

การศึกษาผลของยา Pregabalin เทียบกับ Midazolam ร่วมกับ Fentanyl ในการลดการตอบสนองของระบบหัวใจ และหลอดเลือด ภายหลังจากการทำ laryngoscopy และการใส่ท่อทางเดินหายใจ

ชนิด วิรัชคุณทร* จิตติยา วัชรโรทัยงกูร* พัฒนรินทร์ จุฬาลักษณ์ศิริบุญ* วิฑูรย์ บุญศิริไพฑูรย์ *

*ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ม.มหิดล

หลักการและเหตุผล การทำ direct laryngoscopy และการใส่ท่อทางเดินหายใจ กระตุ้นให้เกิดผลทางระบบหัวใจและหลอดเลือดอย่างมาก ได้แก่ ความดันเลือดสูง, หัวใจเต้นเร็ว, หัวใจเต้นผิดจังหวะ หรือแม้กระทั่งทำให้เกิดภาวะหัวใจขาดเลือด จึงมีการนำเทคนิคหลายชนิดมาใช้เพื่อลดการตอบสนอง วิธีการที่นิยมใช้มากในทางปฏิบัติคือ การนำยาระงับความปวดกลุ่มอนุพันธ์มอร์ฟีนออกฤทธิ์สั้นมาฉีดก่อนการทำ direct laryngoscopy และการใส่ท่อทางเดินหายใจ ยา Pregabalin เป็นยาที่ได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวางว่ามีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยในการรักษา neuropathic pain นอกจากนี้ ยังมีฤทธิ์ระงับความปวดภายหลังการผ่าตัด และสามารถรักษาความปวดแบบอื่น จึงได้นำยา Pregabalin มาฉีดเพื่อลดการตอบสนอง การทำ direct laryngoscopy และการใส่ท่อทางเดินหายใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ศึกษาการเปรียบเทียบผลของยา Pregabalin ขนาด 300 มก. รับประทานทางปาก กับการใช้ยา midazolam ขนาด 7.5 มก. รับประทานทางปากร่วมกับการใช้ fentanyl1 ฉีดทางหลอดเลือดดำขนาด 1-2 มก./กก. 1)ในการลดการตอบสนองของความดันเลือด และอัตราการเต้นของหัวใจ ภายหลังจากการทำ direct laryngoscopy และการใส่ท่อทางเดินหายใจ 2) เปรียบเทียบระดับความรู้สึกลัวของผู้ป่วยก่อนและหลังการผ่าตัด 3) ติดตามเหตุการณ์อื่นไม่พึงประสงค์

วิธีดำเนินการวิจัย ทำการศึกษาชนิด prospective, randomized studyในผู้ป่วยจำนวน 60 ราย อายุระหว่าง15-60 ปี ASA 1-2 ที่เข้ารับการผ่าตัดแบบไม่เร่งด่วน ภายใต้อาการระงับความรู้สึกแบบทั่วร่างกายและใส่ท่อทางเดินหายใจ แบ่งผู้ป่วยออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน โดยการสุ่มจากคอมพิวเตอร์ กลุ่มแรกได้รับยา midazolam ขนาด 7.5 มก. รับประทานทางปาก 2 ชั่วโมงก่อนการผ่าตัด ร่วมกับการใช้ Fentanyl1 ฉีดทางหลอดเลือดดำขนาด 2-3 มก./กก. ก่อนการนำสลบ 3-5 นาที กลุ่มที่สองได้รับ ยา Pregabalin ขนาด 300 มก. รับประทานทางปากก่อนการผ่าตัด 2 ชั่วโมง วัดอัตราการเต้นหัวใจและความดันเลือดก่อนการระงับความรู้สึก และนาทีที่ 1, 2, 5, 10 และ 15 นาที ภายหลังจากการทำ direct laryngoscopy และใส่ท่อทางเดินหายใจ บันทึกระยะเวลาที่ใช้ในการใส่ท่อทางเดินหายใจ, laryngoscopic view, เหตุการณ์อื่นไม่พึงประสงค์ และการใช้ยาเพิ่มหรือลดความดันเลือด

ผลการศึกษา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญ ในลักษณะของผู้ป่วยทั้ง 2 กลุ่ม และการตอบสนองของระบบหัวใจและหลอดเลือดภายหลังจากการทำ direct laryngoscopy และการใส่ท่อทางเดินหายใจ (P 0.404)ไม่พบอาการคลื่นไส้ อาเจียน เวียนศีรษะในกลุ่ม midazolam ร่วมกับ fentanyl1 ในกลุ่ม Pregabalin พบอาการคลื่นไส้ อาเจียน 4 ราย ทั้งก่อนและหลังการระงับความรู้สึก (13.33%,P 0.027) พบอาการเวียนศีรษะ ก่อนระงับความรู้สึก 5 ราย (16.67%) และหลังระงับความรู้สึก 4 ราย (13.33%, P 0.038) ไม่พบความแตกต่างกันในระดับการรู้สึกตัว, ระยะเวลาที่ใช้ในการใส่ท่อทางเดินหายใจ, สลaryngoscopic view และไม่พบเหตุการณ์อื่นไม่พึงประสงค์ในระหว่างการทำ direct laryngoscopy และใส่ท่อทางเดินหายใจ

สรุป ยา Pregabalinขนาด 300 มก. มีประสิทธิภาพในการลดการตอบสนองของความดันเลือด และอัตราการเต้นของหัวใจ ภายหลังจากการทำ direct laryngoscopy และการใส่ท่อทางเดินหายใจ ไม่แตกต่างจากการรับประทานยา midazolam ขนาด 7.5 มก. ร่วมกับการใช้ fentanyl1 ฉีดทางหลอดเลือดดำขนาด 1-2 มก./กก. แต่พบเหตุการณ์อื่นไม่พึงประสงค์ เช่น อาการคลื่นไส้ อาเจียน เวียนศีรษะในกลุ่ม Pregabalin มากกว่า